

Džiuljeta Maskuliūnienė, Regina Kvašytė, Kazimieras Župerka

Konkuruojantys žodžiai *pensininkai ir senjorai*

Giedrai Radvilavičiūtei, paskelbusiai ne vieną puikų straipsnį apie dabartinės lietuvių kalbos madas bei keistokus mūsų viešosios kalbos raiškos polinkius, kilo klausimas, „kodėl pensininkus visi staiga ėmė vadinti senjorais? Gal, kai išėini į pensiją, pagal Lisabonos sutartį privalai atidirbti Ispanijoje?“, – šmaikštauja rašytoja (Radvilavičiūtė 2018: 218).

Vargšą *pensininką* viešojoje kalboje tikrai vis dažniau nustumia išdidus *senjoras*.

Kėdaičių rajono savivaldybės kalbos tvarkytoja Rūta Švedienė, dėl tų dviejų žodžių konkurencijos vertinimo atlikusi apklausą feisbuke, pamatė kalbos vartotojų nuomonės skirtingumą: vieni *pensininką* laiko vos ne žeminamu žodžiu, jo privengia, nori vadintis *senjorais*, kiti, priešingai, mano, kad *pensininkas* – normalus, net gražus žodis, šaiposi iš *senjoro*: „Niekaip nesuprantu, kaip į lietuvių kalbą, gal tikriau į kalbėseną, pateko „senjorai“, vartojami vietoj „pensininkų“. Ką bendro turi pagyvenęs Lietuvos pilietis, užsidirbęs teisę gauti pinigų nedirbdamas, ir Ispanijos ponas?“ (Švedienė 2016).

Norėdami susidaryti išsamesnį lietuvių visuomenės požiūrio į tuos konkuruojančius žodžius vaizdą, atlikome anoniminę (prašėme nurodyti tik amžių) anketinę apklausą¹. Apklausėme 150 įvairaus amžiaus respondentų: 41 – 17–30 metų, 72 – 31–60 metų, 33 – 61–81 metų (4 dalyviai savo amžiaus nenurodė). 42 respondentai ne tik atsakė į anketos klausimus „taip“ arba „ne“, bet ir parašė pastabų: paaiškino, pakomentavo savo požiūrį į aptariamus žodžius.

Absoliuti dauguma (beveik devyni iš dešimties) apklausiamųjų pritarė klausimo forma suformuluotam teiginiui, kad daiktavardžiai *pensininkas* ir *senjoras* yra daliniai sinonimai, t. y. sutampa bent viena réikšme, laisvesniųjų stilių kontekstuose jie gali konkuruoti, tekste keisti vienas kitą. Šių žodžių reikšmės ir vartosenos skirtumai komentuojami taip: „Manau, žodis *pensininkas* turi labiau ekonominę / socialinę prasmę ir asocijuojasi su žmogumi, kuris jau išėjo į pensiją, nebedirba. Tuo tarpu išgirdus žodį *senjoras* pirma mintis yra apie pagyvenusį žmogų ir nekyla asociacijų, kad jis jau nebedirba“ (20 m. respon-

dentas, -ė); „Pensininkas yra tas, kuris gauna pensiją, *senjoras* – žodis, susijęs su vyresniu amžiumi. Galbūt ir vartoti reiktų atsižvelgiant į kontekstą: jei kalbame apie pašalpas, pensijas, pinigus, labiau tinka *pensininkas*, o jei apie pagyvenusius žmones – *senjoras*“ (37 m.). 29 metų žurnalistė teigė žodį *senjoras* vartojanti kaip *pensininko* sinonimą, kuriuo „gražiau nusakomas pagyvenusių žmonių statusas“.

Teiginiams, kad *pensininkas* yra neutralus, menkinamosios reikšmės neturintis žodis, kad dalykiniuose tekstuose jis yra terminas, pritarė trys ketvirtadaliai respondentų. Nėra paprasta atskirti sistemine (emocinę ar funkcinę) žodžio reikšmę (atspalvį) nuo to žodžio papildomų vertinamųjų asociacijų, kylančių tam tikro turinio kontekstuose, tam tikrose kalbėjimo situacijose. Todėl, aišku, ir apklausiamieji ne visada tuos du žodžio konotacijos dėmenis (sistemini ir kontekstinį, situacinį) skyrė; jų komentaruose kartais kalbama apie *pensininko* „neigiamą reikšmę“. Vis dėlto negalima nepasidžiaugti respondentų lingvistine nuovoka: požiūrio į kalbamuosius dėmenis duomenys skiriasi. Kad žodis *pensininkas* yra stilistiškai neutralus, mano, kaip sakytą, trys ketvirtadaliai apklaustųjų, o jo keliamas neigiamas asociacijas (dėl sąvokos sąsajos su senatve, sveikatos bėdomis, pragyvenimo vargais) įžiūri maždaug pusė respondentų. Pavyzdžiui: „Ypač nemalonu pensininko pažymėjime skaityti: *senatvės pensija*... Kai tau 61 metai, nesijauti esąs senatvėje...“ (64 m.); „Visgi *pensininkas* turi nemalonų niuansą“ (68 m.); „Žodis *pensininkas* man nekelia neigiamų asociacijų, bet pastebėjau, kad tam tikrame kontekste žodžiui suteikiama neigiamą konotacija“ (54 m.); „Dominuoja negatyvioji žodžio *pensininkas* konotacija, suformuota (susiformavusi) viešojoje erdvėje“ (34 m.); „Labai negatyvus atspalvis žodžiui *pensininkas* buvo primestas pirmąjį atkurtos nepriklausomybės dešimtmetį“ (75 m.); „Kai mūsų tėvai tapo pensininkais, šis žodis nekėlė blogų asociacijų. Tačiau šiais laikais viešojoje erdvėje, ypač darbo rinkoje, formuojamas negatyvus požiūris į pagyvenusį žmogų ar dirbantį pensininką: pasenę, neadekvatūs, negražiai atrodo ir dar skurdžiai“ (63 m.). Neigiamas *pensininko* asociacijas pastiprina ir madingas jaunystės kultas. „Šiaulių naujienų“ publicistas Ričardas Jakutis rašo:

„Girdėjau nuomonę, kad pensininkai gadina gyvenimą, vaikšto surūgę ir viskuo nepatenkinti, vis taiko pamokyti, pagraudenti, paaiškinti, kaip reikia gyventi, reikalauja netriukšmauti jiems girdint, juos gerbti.“ (Jakutis 2018)

Mūsų respondentai viena iš neigiamos *pensininko* konotacijos priežasčių laiko *senjoro* atsiradimą: „Žodis *pensininkas* įgavo neigiamą prasmę todėl, kad buvo tarsi dirbtinai primestas *senjoras*“ (49 m.); „Manychiau, kad žodžio *pensininkas* neigiamą reikšmę suformavo Lietuvos žiniasklaida, nes joje daugeliu atvejų kalbant apie neigiamus dalykus, susijusius su „pagyvenusiais asmenimis“, yra vartojamas *pensininko* žodis, o kalbant apie teigiamus dalykus – *senjoras*“ (23 m.).

Trijų ketvirtadalių respondentų nuomone, žodis *senjoras* lietuvių kalbai yra reikalingas. Pritariantys jo vartojimui mano, kad šitaip pensininko, pagyvenusio žmogaus sąvoka nusakoma ne dalykiškai, neutraliai, o gražiau, pagarbiau: „*Senjoru* paprastai vadinamas pagyvenęs, garbaus amžiaus sulaukęs žmogus. Nebūtinai faktinis pensininkas. Vis labiau visose gyvenimo srityse žodis *senjoras* įsigali, mano manymu, norint orios senatvės. Jeigu jau varganos pensijos jos neužtikrina, pensininkai nori būti bent gražiai vadinami“ (45 m.); „Laisvame stiliuje, manau, gražiau skamba žodis *senjoras*, o dalykinėje kalboje tinka žodis *pensininkas*. Man visai priimtini abu tie žodžiai“ (52 m.); „Žodis *senjorai* praverčia paslaugų sferoj ir kitur, bet šiaip man pats žodis svetimas“ (29 m.); „Kreipiantis į pagyvenusius žmones žodžiu *senjorai* lyg ir išreiškiama daugiau pagarbos“ (61 m.). Pastaroji pastaba ypač tiksli todėl, kad išivaizduoti situaciją, kur tiktų kreipinys *Pensininkai!*, išvis nelengva. Taigi, *senjoro* ryški eufemizmo paskirtis: nenorima pabrėžti, kad vyresnio amžiaus žmonės gauna pensiją, yra išlaikomi valstybės (žodynuose *pensininkas* – „kas gauna pensiją“).

Respondentai, neigiamai vertinantys *senjoro* žodį, pareiškė daugiau pastabų negu palankiai į tą žodį žiūrintys. Iškeliamas žodžio ir sąvokos svetimumas lietuvių kalbai, kontekstų su tuo žodžiu dirbtinumas, įžiūrimos pastangos pataikauti, ypač keliami neigiami socialiniai mūsų gyvenimo požymiai: mažos pensijos, senų žmonių skurdas. Pavyzdžiui: „Negražinkime tikrovės vartodami *senjorą*. Žodis ar terminas nepakeis tikrosios pensininkų buities ir būties“ (79 m.); „Žodis *senjoras* įsigalėjo... Bet man jis nepatinka būtent dėl savo eufemistinės reikšmės – tarsi norima pasakyti, kad būti pagyvenusiu ar senu žmogumi, ar pensininku yra gėdinga, nenatūralu, o štai *senjoras* – jau jaunesnis, neapibrėžtesnio amžiaus, gal ir turtingesnis žmogus. Tai ta pati išvirkščia jaunystės kulto ir vartotojiško mąstymo dalis. Be to, *senjoras* skamba oriai, gal net pompastiškai, o mūsų suvargusius pensininkus, gaunančius 200 eurų per mėnesį, taip vadinti tiesiog nesmagu ir nepadoru. Bet žmonės,

vartodami šį žodį išdaviką, gal apie tai ir nesusimąsto...“ (54 m.); „Pakanka seno, aiškaus žodžio. Žodis *senjoras* dabartinėmis pensininkus „gerbiančiomis“ aplinkybėmis atrodo tarsi pasityčiojimas“ (52 m.); „Senjoras ir senjorita² – ispanai, ne lietuviai. Tegul jie ir vadina taip savo pensininkus. O mes galime sugalvoti kitokį, lietuvišką, žodį. Jei negalime, tada vadinkime ir toliau *pensininkais*, tik ne *senjorais*, *serais*, *misteriais* ar pan.“ (56 m.); „Pagal DLKŽ *senjoras* – istor. stambus žemvaldys, valdęs savo žemėje gyvenančius žmones. Viską reikia vadinti savais vardais. Dabar tai panašiau į pašaipų pataikavimą ir nepagrįstas pretenzijas – prie besibaigiančio galiojimo laiko maisto prekių lentynos besistumdantys *senjorai*“ (52 m.). 29 metų respondentė, komentuodama savo atsakymus, mini atvejį, kai į redakciją paskambinusi moteris piktinusi, kad laikraščio straipsnyje pensininkai vadinami *senjorais*: atseit pensininkus tai žeidžia, nes pensijos yra mažos, apie orų gyvenimą negali būti nė kalbos, o juk *senjorai* esą turtingi feodalai, ponai.

Rūta Švedienė minėtame straipsnyje yra pareiškusi spėjimą, kad *senjoro* konotacijos ilgainiui gali keistis. Baigiamoji to puikaus, profesionaliai parengto jos rašinio mintis – ne tiek svarbu žodis, „ne jis juk didžioji esmė. Realybę pavadinimas iš tikro ne tiek daug ir keičia. Jei nekis pats gyvenimas (ir valstybės, ir paties žmogaus pastangomis), greit ir žodis „*senjoras*“, kaip dabar žodis „*pensininkas*“, atrodys per prastas“ (Švedienė 2016). Pastarąją mintį remia ir šis (beje, rašytojos) komentaras iš mūsų apklausos: „*Senjoras* simpatiškas žodis tik todėl, kad gana naujas. Po metų kitų jis atitiks *pensininką*, o gal bus ir dar baisesnis“ (61 m.).

Vieniems kalbos vartotojams patinka ir *pensininkas*, ir *senjoras*: abu žodžiai esą gražūs ir reikalingi, tinkami sąvokų pavadinimai (63 m.; 77 m.), kitiems – nepatinka abu žodžiai: „*Pensininkas* kelia negatyvias asociacijas, *senjoras* svetimas, kažkoks dirbtinis“ (60 m.); „Pati gaunu pensiją, turiu tą patvirtinantį dokumentą (pensijos gavėjo pažymėjimą), bet visai nenoriu, kad mane vadintų *pensininke* ar *senjore*“ (67 m.). *Pensininkas* nepatinkąs dėl „negatyvių asociacijų“, įgautos „neigiamos reikšmės“, o *senjoras* esąs nelietuviškos kilmės, svetimas, „kažkoks dirbtinis“ (46 m.; 60 m.).

Nepalankiai arba ir tolerantiškai (kaip gana tinkamus) vertinant abu kalbamuosius žodžius, pasiūloma ir kitų žodžių, naujadarų arba neologizmų, primenami retesni gyvosios kalbos žodžiai: „Nors abu žodžiai kilę iš lotynų

² Čia turėjo būti *senjora*, t. y. „ponia“, nes kalbama apie vyresnio amžiaus žmones, pensininkus.

kalbos, bet *pensininkas* asocijuojasi su sovietinio laikotarpio prievartos ir prievolių sistema, o *senjoras* – lyg iš operetės sferos. Norėusi vyresnio amžiaus žmonėms garbingesnių pavadinimų, galbūt iš mūsų gimtosios kalbos fondų – pavyzdžiui, *senoliai* arba *oriai*, *kilniai*, *garbiai* (nuo žodžių *orus*, *kilnus*, *garbus* – juokauju, bet tikrai kažko panašaus įvardijant jų orų / garbų / kilnų amžių trūktų...)“ (59 m.); „Vyresnio, oraus amžiaus žmonės galėtų vadintis *orūnai*, *vyreiviai*. Pradžioje gal juokingai atrodo. ☺ Jeigu neieškotume naujadarų, tiktų lietuviškas žodis *seniūnas*. Tik [tada] tokioms pareigoms reiktų kito žodžio – *viršaitis* ar kt.“ (77 m.).

Savo kalboje turime nemažą žodžių vyresnio amžiaus žmonėms įvardyti. Kai kam tas apstas kliūva, prie tų įvardijimų imama kabinėtis. Antai Janina Radvilė, informatikos mokslų daktarė, rašytoja, dėl pagyvenusių bei senų žmonių įvardijimų samprotauja taip: „Keista, kad nė vienai gyventojų grupei nėra prigalvota tiek pavadinimų kaip vyresnio amžiaus žmonėms. Na, kad juos vadina „pensininkais“, tai jau tapo įprasta, nors kodėl dirbančių žmonių niekas nevadina „algų ėmėjais“? Kur dar „bočiai“, „močiutės“ ar „diedukai“. Juk kokios nors gatvėje sutiktos moters nevadina „mamyte“. / Dar, ypač žiniasklaidoje, jiems suteikiamas vardas „senoliai“ [...]. Na, o nemažai daliai Lietuvos gyventojų suteiktas pavadinimas *senjorai*“ (Radvilė 2017)³.

Neutralus žodis, dokumentuose – terminas, *pensininkas* tiksliai nusako norimą sąvoką. Savaip motyvuoti yra ir kiti rašytojos vardijami vyresnio amžiaus žmonių pavadinimai: vieni jų atsiradę savoje kalboje, perkelti, išplečiant žodžio reikšmę nelygu bendravimo aplinkybės, ir dabar pasirenkami norint išreikšti vienokį ar kitokį santykį su įvardijamu asmeniu (vienais atvejais familiarų, kitais – pagarbų ir pan.); kiti – į lietuvių kalbą atėję iš svetur, įvairiu laiku. 2017 m. spalio 26 d. Janina Radvilė, kalbėdama Zitos Kelmickaitės vedamoje LRT radijo laidoje, iš esmės pakartojo tuos pačius teiginius dėl pensininkų pavadinimų. Apie tą radijo laidą užsimename todėl, kad laidos vedėja neprieštaravo pašnekovės nuomonei, nesivėlė į diskusijas, bet savo kalboje gražiai vartojo ir *močiutę*, ir *senolius*. Argi pavadinimų gausumas yra blogybė? Plg. vieną iš mūsų surengtos apklausos dalyvių komentarų, kur tuo gausumu pasidžiaugiama: „Turime apsciai savų gražių lietuviškų žodžių, reiškiančių tą patį: *senolis*, *senelis*, *senukas*, *bočius* (kas kad neteiktinas, vis tiek gražesnis už *senjorą*)“ (59 m.).

Tardami, kad *pensininkas* ir *senjoras* (vartojamas vyresnio amžiaus žmogui įvardyti) dabartinėje lietuvių kalboje yra daliniai sinonimai, norime pasakyti, kad laisvesnio stiliaus tekstuose jie gali būti vartojami pramaišiu, kaip raiškos konkurentai. Taip yra, pavyzdžiui, Ričardo Jakučio (2018) straipsnyje: „**Pensininkų** gausėja ir Vakarų pasaulio šalyse, tačiau abejoti netenka, jog savo **senjorais** tos šalys vis tiek vienaip ar kitaip deramai pasirūpins.“

Tačiau daugelyje kalbos vartojimo sričių tie du žodžiai ne konkuruoja, o yra taikiai pasidaliję vartosenos plotus: *pensininkas* yra oficialiųjų dokumentų žodis, terminas, taip pat įprastas, tiksliai nusakantis norimą sąvoką normaliōs gyvosios kalbos žodis, o *senjoras* – kitų sričių žodis. *Senjoras* ypač paplito reklamos diskūse. Prekybos tinklas „IKI“ skelbia šūkį „Senjorų norai kainuoja mažiau!“. Senjorus vilioja bankai, kelionių agentūros, Trečiojo amžiaus universitetai, SPA procedūrų salonai ir kt. Vis atsiranda naujų objektų, kurių pavadinimuose pavartojamas žodis *senjoras*. Labai pamėgtos įvairios nuolaidų kortelės: „IKI PREMIJA SENJORAMS“ (prekybos tinklo „IKI“ kortelė); „Senjoro kortelė“ ir „Senjorų programą“ siūlo „Swedbank“. Reklamos vaizduojami laimingi, besišypsantys vyresnio amžiaus žmonės. Tokie *senjorų* kontekstai paryškina, pastiprina savitą to žodžio konotaciją – į SPA procedūras ar egzotiškas keliones labiau „tinka“ kviesti *senjorus*, o ne *pensininkus*. Dalis vyresnio amžiaus žmonių mielai prisiima naująjį svetimžodį, savo klubus vadina senjorų klubais. Kartais su šiuo žodžiu pavadinamos ir nevyriausybinės organizacijos, sakysim, yra susikūrusi Kauno miesto senjorų taryba. Kaip „senjorų žurnalas“ įsivardija Kaune leidžiamas „60+“. O štai JAV Lietuvių bendruomenė, matyt, neįžiūrinti jokių menkinamųjų *pensininko* asociacijų, Čikagoje nuo 1987 m. leidžia žurnalo tipo laikraštį „Pensininkas“ – „mėnesinį leidinį vyresnio amžiaus lietuviams“.

Aptarę kalbos vartotojų požiūrį į žodžius *pensininkas* ir *senjoras*, tų žodžių vartojimą dabartinėje kalboje, dar žvilgtelėkime į *senjoro* atsiradimo bei paplitimo lietuvių kalboje aplinkybes ir priežastis.

Senjoras ir kiti tos šaknies žodžiai į lietuvių kalbą ėjo ne vienu keliu, t. y. iš skirtingų šaltinių, skirtingu laiku, su daugiau ar mažiau skirtingomis reikšmėmis (žr. VLKK konsultacijas). Priminsime tuos šaltinius, kiek papildydami VLKK konsultacijų banko informaciją. DLKŽ pateikiama tik viena *senjoro* reikšmė: „istor. stambus Vakarų Europos žemvaldys, valdęs savo žemėje gyvenančius žmones“. TŽŽ, be istorizmo, dar nurodoma iš prancūzų kalbos žodžio *seigneur* (< lot. *senior* „vyresnysis“) ateinanti reikšmė „dgs. kokios nors gru-

pės, organizacijos vyriausieji arba buvusieji nariai“ ir iš ispanų *señor* – „ponas, ispaniškas priedėlis prie vyro vardo, pavardės pagarbiai, mandagiai vadinant ar kreipiantis“, taip pat *senjora (señora)* – „ponia, ispaniškas priedėlis prie vyresnės ar tekėjusios moters vardo, pavardės pagarbiai, mandagiai vadinant ar kreipiantis“.

Europos kalbose paplitęs *senjoras*, taikomas vyresnio amžiaus žmonėms, sietinas ne su ispanų „ponu“, o su viena (žodynuose pateikiama pirmąja, taigi, pagrindine) iš anglų kalbos daiktavardžio *senior* reikšmių. Viename naujausių anglų–lietuvių kalbų žodynų nurodomos šios to žodžio reikšmės: 1. „vyresnysis, pagyvenęs / vyresnis žmogus“; 2. „aukštesniojo kurso studentas“; 3. „amer. ab-solventas, abiturientas“ (Piesarskas 2007).

Vertinant naujai atėjusį svetimžodį pravartu pažvelgti ir į tarptautinį kontekstą. *Senjorų*, kaip vyresnio amžiaus žmonių, įvardijimas, žinoma, plito kaip globalizacijos, anglų kalbos poveikio kitoms kalboms, taip pat, gal ir netiesiogiai, kaip politinio korektiškumo ideologijos padarinys. *Senjoras* įėjo ir į mūsų kaimynų šalių kalbėseną.

Štai latvių kalboje, kaip ir lietuvių *pensininkas*, termino paskirtį turi seniai įsitvirtinęs svetimos kilmės žodis *pensionārs* „[pranc. pensionnaire < lot.] – žmogus, kuris gauna pensiją“ (ISV 2005). Šis žodis vartojamas oficialiuose dalykiniuose skelbimuose, pavyzdžiui: *Kredīti pensionāriem Latvijā* [Kreditai pensininkams Latvijoje]; *Aizdevumi pensionāriem* [Paskolos pensininkams]. Kaip ir Lietuvoje, Latvijoje dabar madinga vyresnio amžiaus žmones vadinti tarptautiniu žodžiu *seniors* (beje, raidė *i* čia žymi ne minkštumo ženklą, o skiemens sudaromąjį garsą, tai triskiemenis žodis). Kalbamasis žodis pirmiausia pabrėžia vyresnį amžių be tiesioginės sąsajos su pensija (ją, kaip žinoma, dėl skirtingų priežasčių gali gauti įvairaus amžiaus asmenys). Spaudos, interneto žinių tekstuose dažnai paraleliai vartojami abu žodžiai, matyt, teksto įvairumo dėlei (kartais net persistengiant), paprastai nepriskiriant kuriam jų papildomų atspalvių. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad latvių kalboje, kitaip negu lietuvių, vyresnio amžiaus žmonių įvardijimas *seniors* rašyba ir tartimi skiriasi nuo *senjors* „ispanų ponas“. *Seniors* ten dar vartojamas su pavarde atskirti tėvui nuo tą pačią pavardę turinčio sūnaus; taip pat šios formos žodžiu vadinamas pagyvenęs ar senas sportininkas, kuris dalyvauja savo amžiaus grupės varžybose. Žodis *seniors* paplitęs reklamoje. Valstybės institucija vadinasi *Latvijas Pensionāru federācija* [Latvijos pensininkų federacija], o visuomeninės pagyvenusių žmonių organizacijos pasivadinusios senjorų klubais (*senioru klubi*). Lietuvių

kalboje šiuo atveju skiriasi tik moteriškosios giminės formos: „ispanų ponias“ yra *senjora*, o „pagyvenusios ponios“ reikšmė vartosenoje aiškiai vyrauja *senjorė*. Vienas pavyzdys iš apklausos komentarų: visuomeninės organizacijos, kurios daugumas narių yra pensininkai, vadovė (45 m.) rašo, kad vyrai žodį *pensininkas* „priima lengviau nei moterys – jos nori būti *senjorėmis*“.

Beje, latvių kalboje yra įteisintas žodžio *seniors* antonimas *juniors* (plg. lietuvių kalboje *junioras* kodifikuotas kaip nevertotina svetimybė iš anglų kalbos).

Žodis *senior* (*senjoras*) populiarus Slovakijoje: slovakų kalbos tekstuose, pavyzdžiui, aptikome rašant apie tuo žodžiu pavadintą gydymą paketą, gydyklą, šokėjų kategoriją... Net Lenkijoje, kur nėra reikalo bėgti nuo *pensininko* – pensininkai čia vadinami pagarbiu lotynišku žodžiu *emeryt*, – šalia pastarojo atsirado *senior*: taip vadina tuos, kam per šešiasdešimt. Ir čia susikūrę senjorų klubų, parduotuvės skelbia senjorų dienas ir pan. Jokio teisės akto, apibrėžiančio tuo žodžiu vadinamų žmonių amžių, aišku, nėra.

Pateisindami, pripažindami nuomonę tų kalbos vartotojų, kuriems žodis *senjoras*, kaip vyresnio amžiaus žmogaus įvardijimas, lietuvių kultūros kontekste atrodo nesusipratimas, šiuolaikinio verslo, politikos atneštas ir žiniasklaidos, reklamos populiarinamas svetimžodis, vis dėlto turime sutikti su tokiu vieno mūsų apklausos respondentų (respondentės?) teiginiu: „*Senjorai* – jau prigijęs žodis mūsų vartosenoje ir ne laikas bandyti jį išgyvendinti – tiesiog nepavyks“ (57 m.). Naująją lietuvių kalboje *senjoro* reikšmę, šalia „ispanų pono“, leksikograфai nori nenori turės įrašyti į ateities žodynus, gal net ir į dabar rengiamą „Bendrinės lietuvių kalbos žodyną“.

Literatūra

DLKŽ – *Dabartinės lietuvių kalbos žodynas*.

ISV – *Ilustrētā svešvārdu vārdnīca*. Rīga: Avots, 2005.

Jakutis R. 2018: Senatvė ne nuodėmė. *Šiaulių naujienos*, 2018 06 09.

Piesarskas B. 2007: *Didysis anglų–lietuvių kalbų žodynas*. 7-asis leid. Vilnius: Alma littera.

Radvilavičiūtė G. 2018: *Tekstų persekiojimas. Esė apie rašytojus ir žmones*. Vilnius: Apostrofa.

Radvilė J. 2017: *Niekada nevēlu gyventi*. Vilnius: Tyto alba.

Švedienė R. 2016: Ar žodis pakeis realybę? *Kėdainių mugė*, 2016 03 02. Prieiga per internetą <http://muge.eu/ar-zodis-pakeis-realybe/> (žiūrėta 2017 10 25).

TŽŽ – *Tarptautinių žodžių žodynas*. Vilnius: Alma littera, 2013.

VLKK konsultacijos – *senjora, senjorė*. Kokia žodžio „senjoras“ mot. gim. galūnė?

www.vlkk.lt/konsultacijos/8347-senjora-senjore/ (žiūrėta 2018 04 24).